

בש"פ 5073/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 5073/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה (שלישית) להארכת מעצר מעבר לשישה חודשים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, ולפי סעיף 10 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971

תאריך הישיבה: כ"ה בתמוז התשע"ד (23.7.2014)

בשם המבקשת: עו"ד אייל כהן

בשם המשיב: עו"ד ניר פיינר

החלטה

1. לפניי בקשה להארכת מעצרו של המשיב בארבעים וחמישה ימים נוספים, החל מיום 24.7.2014, או עד למתן פסק דין בת"פ 55669-10-13 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

2. כתב האישום אשר הוגש נגד המשיב, איברהים אלסראעיה, ענאד סועאד, וכאמל חוסארמה (להלן:

איברהים, ענאד וכאמל - בהתאמה), סב סביב אירועים שהתרחשו באתר בניה בשם גבעת אלונים, אשר נמצא בין קריית אתא לשפרעם (להלן: אתר הבניה).

מעובדות כתב האישום עולה, כי באתר הבניה יש שתי עמדות שמירה - האחת ממוקמת באזור בו נמצאים כלים מכניים כבדים (להלן: עמדת הכלים), ואילו העמדה האחרת ממוקמת ליד הבניינים (להלן: עמדת הבניינים). בתאריכים הרלוונטיים לכתב האישום, פארס חוג'יראת (להלן: המנוח) היה אחראי על עמדת הכלים, ונעזר לשם כך בבלאל סועאד ששמר איתו (להלן: בלאל), ואילו נימר סועאד (להלן: נימר) היה אחראי על עמדת הבניינים, כאשר בעמדה עצמה שמרו אחיו עדואן סועאד וויסאם עוראבי (להלן: עדואן וויסאם - בהתאמה).

דמויות נוספות הרלוונטיות לענייננו הן סאלם אל מעאבדה וטהאה גביס (להלן: סאלם וטהאה - בהתאמה), להם היכרות מוקדמת עם נימר ועדואן ועם ארבעת הנאשמים בכתב האישום, ובכלל זאת עם המשיב. עוד יש לציין, כי במועד התרחשות האירועים מושא כתב האישום היה המשיב קטין, ושהה בישראל באופן בלתי חוקי.

3. ביום 13.8.2013 או בסמוך לכך, נקשר קשר בין המשיב, איברהים, כאמל, נימר, עדואן, סאלם וטהאה, שמטרתו לפרק ולגנוב חלקים מהכלים הכבדים שנמצאו באתר הבניה. לשם קידומו של הקשר, ביום 14.8.2014, סמוך לשעה 02:00, הגיעו המשיב, איברהים, כאמל, סאלם וטהאה ברכבו של האחרון לכניסה לאתר הבניה, שם הם השאירו את הרכב והמשיכו רגלית עד לחניית הכלים הכבדים. החמישה הבחינו בשומרים שנמצאו במקום, והחליטו לחזור על עקבותיהם. בהמשכו של אותו היום, בשעות הערב המאוחרות, חזרו המשיב, איברהים, כאמל וסאלם אל אתר הבניה, כאשר סאלם נושא עמו אקדח. יצוין, כי הארבעה הגיעו למקום ברכבו של איברהים בו נהג נימר, שהוריד אותם בכביש צדדי המוביל לאתר הבניה ועזב את המקום. הארבעה הגיעו בשנית לחניית הכלים הכבדים, פירקו מהם חלקי מחשב בשווי של עשרות אלפי שקלים, והטמינו את חלקי המחשב במטע זיתים שנמצא בסמוך. כל זאת, תוך שעדואן מתצפת על אזור הכלים הכבדים, ומעדכן את הארבעה בקשר לתנועותיהם של השומרים.

4. לאחר שחלקי המחשב הוטמנו במטע הזיתים, החליטו נימר וסאלם לירות בשומרים. נימר וסאלם הודיעו על כך לעדואן - על מנת שזה ימשיך לתצפת על חניית הכלים הכבדים, ולמשיב, איברהים וכאמל, על מנת שאלה יחזרו עם סאלם לחנייה וירו בשומרים. כאמל סירב לקחת בכך חלק ועזב את המקום.

בעקבות זאת, ביום 15.8.2013, בסמוך לשעה 02:00, הצטרף ענאד לסאלם, למשיב ולאברהים, והם יצאו לעבר הרכב בו שהו המנוח ובלאל, אשר ישנו בו באותה עת. לכשהגיעו לרכב, ניפצו המשיב, איברהים וענאד את חלונות הרכב באמצעות מקלות ואבנים והחלו להכות את המנוח ובלאל, תוך שסאלם יורה באקדח שנשא עימו מספר כדורים. כתוצאה מהירי, נגרם מותו של המנוח ולדלאל נגרמו פצעי ירי בירך במספר מקומות בגופו.

5. בגין מעשים אלה, ייוחסו למשיב העבירות הבאות: הריגה, לפי סעיפים 298 ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיפים 329 ו-29 לחוק העונשין; עבירות בנשק, לפי סעיפים 144(ב) ו-29 לחוק העונשין; קשירת קשר לביצוע פשע או עוון, לפי סעיף 499(א)(1)(2) בצירוף סעיפים 499(ב) ו-29 לחוק העונשין; גניבה מרכב ופירוק מרכב, לפי סעיף 413(א) בצירוף סעיפים 413(ב) ו-29 לחוק העונשין; שהייה בלתי חוקית, לפי סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

6. בד בבד עם הגשת כתב האישום, ביקשה המבקשת לעצור את המשיב ושלושת הנאשמים הנוספים בכתב האישום, עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינם. המבקשת עמדה על התשתית הראייתית בתיק - הכוללת בעיקרה את הודעותיהם של הנאשמים ומחקרי תקשורת - וטענה, כי העבירות המיוחסות למשיב מקימות עילת מעצר סטטוטורית נגדו. המשיב הסכים כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירות הנשק, הגניבה והשהייה הבלתי חוקית, אך כפר בקיומן של ראיות לכאורה לעניין עבירת ההריגה, החבלה בכוונה מחמירה וקשירת הקשר.

ביום 27.10.2013, הורה בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט י' ליפשיץ) על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. לאחר עיון בתסקיר ושמיעת טיעוני הצדדים, הורה בית המשפט המחוזי, ביום 19.1.2014, על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו. בית המשפט המחוזי התייחס לקשיים ראייתיים ומשפטיים הכרוכים בהוכחת עבירת ההריגה, אך למרות זאת, קבע כי התבססה תשתית ראייתית לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב בעבירות המיוחסות לו. בית המשפט המחוזי הוסיף, כי מלבד המסוכנות הנשקפת מהמשיב כתוצאה מאופי העבירות שבכתב האישום, הרי שבעניינו קיים חשש כי הנאשמים, והמשיב בתוכם, ינסו להשפיע על עדי תביעה, ולכן קמה עילת מעצר נוספת, שעניינה חשש לשיבוש הליכי המשפט. בסיכומו של דבר, קבע בית המשפט המחוזי, כי נוכח חומרת העבירות המיוחסות למשיב והאמור בתסקיר המעצר, שבמסגרתו לא הוצגה חלופה הולמת, יש להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

7. בחלוף שישה חודשים מיום מעצרו של המשיב, הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו של המשיב. ביום 22.4.2014, האריך השופט א' רובינשטיין את המעצר בהסכמת המשיב. משלא הסתיימו ההליכים המשפטיים בסיומה של תקופת הארכת המעצר הראשונה, הגישה המבקשת בקשה שנייה להארכת מעצרו של המשיב. ביום 5.6.2014, נעתר השופט א' רובינשטיין לבקשה זו, בציינו כי משפטו של המשיב מתנהל בקצב סביר, "וחזקה על בית המשפט המחוזי שיגביר את הקצב בתקופה הקרובה ועוד בטרם הפגרה כדי לקדם את התיק".

הבקשה

8. המבקשת הגישה בקשה להארכת מעצרו של המשיב ב-45 ימים נוספים. בבקשתה, עמדה המבקשת על התקדמותם של ההליכים בתיק העיקרי, בציינה כי עד להארכת מעצרו הקודמת של המשיב, התקיימו 6 ישיבות הוכחות, בהן נשמעו 17 מעדי התביעה. במהלך תקופת ההארכה האחרונה התקיימו 4 ישיבות הוכחות נוספות, במהלכן העידו 3 עדים נוספים מטעם התביעה. עוד ציינה המבקשת, כי בית המשפט המחוזי שב והעיר לבאי-כוחם של הנאשמים בהליך העיקרי, על כך שהם מוותרים על חקירתם של עדי התביעה ברגע האחרון, ובכך גורמים לבזבזו זמן שיפוטי ולהתמשכות הדיונים. המבקשת הוסיפה וטענה, כי לאחרונה נקבעו חמישה מועדים נוספים לשמיעת הוכחות, שדי בהן כדי להשלים את פרשת התביעה. עוד טענה המבקשת, כי מסוכנותו של המשיב נלמדת מחומרת העבירות המיוחסות לו, והוסיפה כי היותו שווה בלתי חוקי מגביר את הסיכון להימלטותו מאימת הדין.

הדיון בבקשה

9. ביום 24.7.2014, נערך לפניי דיון במעמד הצדדים, במהלכו טען המשיב, באמצעות בא-כוחו עו"ד ניר פיינר, כי יש לדחות את הבקשה ולהורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. עו"ד פיינר טען, כי חמשת הישיבות שנקבעו לא יספיקו לסיומה של פרשת הראיות בתיק, וככל הנראה יידרשו חמישה מועדים נוספים לשם כך. עוד הוסיף וטען עו"ד פיינר, כי המסוכנות הנשקפת מהמשיב הינה ברמה נמוכה, וזאת בשים לב לכלל הנסיבות הרלוונטיות, ובכלל זאת: גילו הצעיר של המשיב; העדרו של עבר פלילי; והעובדה שהוא לא זה שהביא את הנשק לזירת האירוע או השתמש בו. עוד נטען, כי ערבבויות מתאימות ואיזוק אלקטרוני יכולים לענות על החשש מהימלטותו של המשיב חזרה לשטחים, על-אף שבשלב זה לא ניתן ליצור קשר עם משפחתו של המשיב לצורך הפקדת ערבבויות.

מנגד, טען בא-כוחה של המדינה עו"ד אייל כהן, כי חמשת המועדים הקבועים אמורים להביא, לכל הפחות, לסיומה של פרשת התביעה, והפנה להחלטות קודמות בהליכי המעצר, לעניין מסוכנותו של המשיב.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה להארכת מעצרו של המשיב ובנספחיה, והאזנתי בקשב רב לטענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשה להארכת מעצרו של המשיב.

11. כידוע, בהליך לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, יש לאזן בין חזקת החפות העומדת לזכותו של הנאשם לבין האינטרס שבשמירה על שלום הציבור וביטחונו (בש"פ 8619/13 מדינת ישראל נ' פלוני (8.1.2014)); בש"פ 8127/12 מדינת ישראל נ' פלוני (18.11.2012) (להלן: עניין פלוני); בש"פ 1150/12 מדינת ישראל נ' דוידוב (14.2.2012)).

במסגרתו של איזון זה, יש ליתן את הדעת למגוון שיקולים, שלעיתים עומדים בסתירה זה לזה. מחד גיסא, יש לשקול את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, כפי שזו עולה מהעבירות המיוחסות לו ונסיבות ביצוען; את עברו הפלילי; ואת החשש מפני שיבוש הליכי משפט או מהימלטותו מפני הדין. מאידך גיסא, יש להביא בחשבון את עוצמת הפגיעה בחירותו של הנאשם, אשר נובעת מקצב התקדמות ההליכים במשפטו ומהתקופה בה הוא נתון במעצר. ככל שקצב התקדמות ההליכים במשפטו אינו משביע רצון, כך תיטה הכף לעבר שחרורו של הנאשם לחלופת מעצר (בש"פ 1946/14 מדינת ישראל נ' פלוני (20.3.2014)); בש"פ 3343/12 מדינת ישראל נ' אוחיון (3.6.2014); בש"פ 6551/13 מדינת ישראל נ' אלקרינאווי (30.10.2013)).

12. לא למותר הוא להוסיף, כי עסקינן בנאשם שהינו קטין, דבר אשר מצריך בחינה קפדנית ומדוקדקת יותר של השאלה, האם ניתן להגשים את תכליות המעצר, ובפרט את איון מסוכנותו של הנאשם לשלומו וביטחונו של הציבור, בדרך של חלופת מעצר הולמת, אשר תצמצם את הפגיעה בחירותו של הנאשם (בש"פ 8127/12 מדינת ישראל נ' פלוני (18.11.2012)); בש"פ 5943/12 מדינת ישראל נ' פלוני (11.9.2012)). יפים, לעניין זה, דברי השופט ע' פוגלמן בבש"פ 6502/10 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 5 (13.9.2010):

"הקושי המוגבר שקיים בנוגע לשהייתם של קטינים במעצר למשך תקופה ממושכת, והעוצמה המיוחדת של האינטרס השיקומי בעניינם של אלה, שנותן את אותותיו כבר בשלב המעצר, אינם סובלים מצב שבו קטין ישהה מאחורי סורג

ובריח משך שישה חודשים, והמשפט טרם החל. כשמדובר בקטינים, מסיט חלוף הזמן את נקודת האיזון בין השיקולים השונים לטובת הנאשם באופן מואץ יותר, ומחייב בחינה מתמדת של אפשרות לשחררו לחלופה כשהדבר ניתן".

עם זאת, הובהר פעמים רבות בעבר, כי קטינותו של הנאשם אינה מקנה לו חסינות ממעצר, וככל שהאינטרס בדבר שלומו ובטחונו של הציבור דורש זאת, ניתן יהא להורות על הארכת מעצרו של הנאשם, אף אם מדובר בקטין. כפי שצינתי בהקשר זה בעבר: "מתפקידו של בית-המשפט להגן על כלל הציבור, מפני מי שעלול לסכן את שלומו ואת בטחונו, גם אם מדובר בנאשם שהוא קטין. אשר על כן, עצם עובדת היותו של הנאשם בגדר קטין, אין בה, כשלעצמה, כדי להקנות לאותו נאשם חסינות מפני מעצר או מפני הארכת מעצר" (עניין פלוני, בפסקה 18).

13. ובחזרה לענייננו, למשיב יוחסה שורה של עבירות חמורות, ובכלל זה עבירות רכוש ואלימות. המשיב היה, לכאורה, חלק מקשר עברייני שמטרתו לשדוד ציוד יקר ערך מכלים כבדים שחננו באתר בנייה, והשתתף, לטענת המאשימה, בפירוקו של ציוד זה והסתרתו. המשיב לא הסתפק בדברים האלה, ולאחר גניבת הציוד, הוא תקף, ביחד עם שלושה אחרים, את המנוח ודלאל, כאשר אחד התוקפים ירה לעבר השניים ואילו היתר, וביניהם המשיב, הכו אותם במקלות ואבנים. כתוצאה מתקיפה אלימה זו נהרג המנוח, ודלאל נפצע בחלקים רבים מגופו. חומרתם של מעשים אלה היא ברורה מאליה, ומשנמצא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ובכלל זאת בעבירת ההריגה, הרי שמסוכנותו היא ברורה ובולטת ונמצאת ברף גבוה של חומרה. עוד בעניין זה, יש ליתן את הדעת לכך שבעת ביצוע המעשים היה המבקש על סף הבגירות, ושהה בארץ באופן בלתי חוקי.

בהמשך לכך, וכפי שעלה מתסקיר המעצר שהוגש לבית המשפט המחוזי, המשיב לא הציע כל חלופת מעצר קונקרטי בתחומי מדינת ישראל. לפיכך דומה, כי בשלב זה, המשך המעצר של המשיב הוא האמצעי היחיד בו ניתן לנקוט, על-מנת לאיין את המסוכנות, אשר נשקפת הימנו לשלומו ובטחונו של הציבור.

אשר לקצב התקדמות הדיונים בתיק העיקרי, הרי שמן הבקשה עולה כי בתקופת הארכת המעצר האחרונה נערכו 4 ישיבות, שבמהלכן נשמעו 3 עדים. המדובר בקצב התקדמות סביר, אך כזה שאינו עונה על ציפיותו של השופט א' רובינשטיין להאצתם של ההליכים, טרם תחילתה של הפגרה. כפועל יוצא מכך, נראה כי לא יהיה די בהארכת המעצר הנוכחית על-מנת להביא את פרשת הראיות בתיק לסיומה. מעיון בפרוטוקולים המצורפים לבקשה עולה, כי חלק מהאחריות לעיכובם של ההליכים המשפטיים בתיק רובצת, במידה רבה, לפתחם של באי-כוחם של הנאשמים בתיק העיקרי, אשר במספר רב של מקרים וויתרו על חקירתם של עדים רק בפתחו של יום הדיונים, ובכך מנעו את ניצולם של הישיבות שנקבעו, עד תום. יצוין, בהקשר זה, כי לצורך ייעול ההליכים, התקיימה ביום 9.7.2014, ישיבת תזכורת שבמהלכה וויתר בא-כוחו של המשיב על חקירתם של עדי תביעה מסוימים, ונקבעו חמשה מועדי הוכחות נוספים. סבורני, כי יש מקום לקבוע ימי דיונים נוספים, פרט לאלו שנקבעו כאמור, על מנת להביא להאצת ההליכים, עד לסיום פרשת התביעה וההגנה בתיק זה.

14. לאור האמור, מצאתי כי יש להיעתר לבקשה, והנני מאריך את מעצרו של המשיב ב-45 ימים נוספים החל מיום 24.7.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 55669-10-13, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ז בתמוז התשע"ד (25.7.2014).

שׁוֹפֵט

עמוד 6

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©